

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ ПОРТФЕЛЕМ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

Одним із найважливіших завдань розвитку банківської системи є підвищення якості банківських активів, основною частиною яких (70,1 %) є кредитний портфель [2, с. 51]. Саме якість кредитного портфеля не лише відображає особливості кредитної політики того чи іншого комерційного банку, але і віддзеркалює загальний стан економічного розвитку держави.

Найбільш ґрунтовно досліджували проблеми і тенденції розвитку кредитного ринку такі науковці, як О.В. Дзюблюк, А.М. Мороз, М.І. Савлук, Л.О. Примостка, О.І. Лаврушина, П. Роуз, Р. Трейнор, Р. Сміт.

Однак процес управління кредитним портфелем, а також вивчення шляхів та методів ефективного управління ним потребує подальших наукових досліджень і розробок, широке практичне використання яких дасть банківській системі України змогу підвищити ефективність кредитних операцій банків.

Сучасна практика кредитування супроводжується низкою актуальних проблем щодо:

1. Вдосконалення і поліпшення якості кредитного портфеля банку шляхом обмеження кредитних взаємовідносин із менш надійними клієнтами та розширення із суб'єктами господарювання, функціонування яких на ринку має позитивні тенденції змін показників, що оцінюють їхню роботу. Перспективними напрямками вирішення даної проблеми є:
  - розробка централізованої бази даних, необхідної для аналізу фінансового стану позичальника. Адже перелік рекомендованої центральною банком методичної документації, на наш погляд, недосконалий, що зменшує ефективність організації кредитування банку;
  - розробка чіткої методики оцінки проблемності наданих позичок, що дозволить вчасно попередити ризик погіршення фінансового стану позичальника [1, с. 33].
2. Удосконалення процедури реалізації майна недобросовісних позичальників. Адже у разі ліквідації боржника чи визнання його банкрутом у встановленому порядку слід забезпечити такий правовий режим, який би максимально спрощував відповідні процедури та сприяв задоволенню забезпечених заставою вимог кредитора поза чергою за рахунок коштів, отриманих від реалізації заставленого майна. На сьогодні в Україні, незважаючи на те, що наявність таких правових гарантій є необхідною передумовою зниження рівня кредитного ризику, а відтак і забезпечення належної

якості банківських активів, процедура реалізації заставленого майна таких позичальників не виправдано ускладнена.

3. Оптимізація кредитних вкладень відповідно до регіональних, галузевих, технологічних та інших особливостей діяльності того чи іншого позичальника з урахуванням потенційної ефективності.
4. Удосконалення ринкової інфраструктури фінансового ринку щодо розширення мережі філій та формування загальної культури активного користування банківськими послугами, що сьогодні залишається головним напрямом конкурентної боротьби.

Таким чином, створення ефективних умов господарювання і здійснення відповідних рекомендацій створить нові передумови удосконалення процесу управління кредитним портфелем комерційних банків, що є необхідною умовою зміцнення стійкості банківського сектора, а також підвищення довіри до нього з боку вкладників і кредиторів.

Список літератури

1. Дзюблук О. Проблеми забезпечення ефективного функціонування банківської системи в перехідній економіці // Вісник НБУ, березень 2005 р.
2. Динаміка фінансового стану банків України на 1 січня 2006 року // Вісник НБУ, лютий 2006 р.

Бугель, Ю.В. Проблеми і перспективи удосконалення процесу управління кредитним портфелем комерційних банків [Текст] / Ю.В. Бугель // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика : збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції (25-26 травня 2006 р.). – Суми : УАБС НБУ, 2006. – С. 96-97.